

Uchwała Nr LXXVIII/607/2010
Rady Gminy Elk
z dnia 28 maja 2010 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Szeligi - Buczki

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym /tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami/ - Rada Gminy uchwala co następuje:

§ 1

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Szeligi - Buczki, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Elk

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Elk

Mirosław Świdorski

UZASADNIENIE

Przyjęcie przez Radę Gminy Elk Planu Odnowy Miejscowości Szeligi - Buczki umożliwi sołectwu perspektywę ubiegania się o dofinansowanie zadań realizowanych w ramach programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013 oraz innych programów związanych ze środkami finansowymi Unii Europejskiej.

Przewodniczący Rady Gminy Elk

Mirosław Swiderski

PLAN ODNOWY

**Miejscowości Szeligi - Buczki
LATA 2010 - 2017**

**OPRACOWANIE:
EWA KORZENIECKA
TOMASZ MAKOWSKI**

Urząd Gminy ELK

29 kwietnia 2010 r.

Wprowadzenie

Rozwój miejscowości Szeligi - Buczki zawiera się w idei odnowy wsi, której celem jest poprawa jakości życia poprzez zaspakajanie potrzeb społecznych i kulturalnych oraz promowanie obszarów wiejskich. Siła tożsamyh działań pobudzać ma rozwój ludności wiejskiej, przyczyniając się do zachowania dziedzictwa i lokalnej specyfiki oraz wzrostu poziomu autonomii mieszkańców. Plan Odnowy Miejscowości jest opracowaniem strategicznym, które harmonizuje założenia określone w ramach odnowy wsi, nadając im uporządkowany charakter. Zakres rzeczowy dokumentu wypływa z potrzeb samych mieszkańców i został opracowany przy znacznym ich udziale. Plan określa najważniejsze działania, które sami zainteresowani uznali za istotne dla swojej miejscowości, działania, które pomogą im rozwiązać problemy, pokonać bariery, osiągnąć stawiane cele. Proponowane przedsięwzięcia mieszkańcy uznali za realne i możliwe do realizacji, przy założeniu ich własnej aktywności oraz przy zaangażowaniu władz samorządowych.

Plan Odnowy Miejscowości Szeligi - Buczki dotyczy lat 2010–2017. Podstawowa jego część stanowi opis zasobów wsi, tkwiącego w niej potencjału oraz możliwości organizacyjnych mieszkańców. Na tej podstawie przeprowadzona została analiza słabych i mocnych stron wsi oraz analiza szans i zagrożeń. Pozwoliła ona na określenie kierunków rozwoju miejscowości, nakreślenie priorytetów oraz wyszczególnienie zadań, które będą w ich ramach realizowane. Włączenie mieszkańców w proces współdecydowania o kierunkach rozwoju miejscowości przelamuje stereotyp planowania odgórnego, wyłącznie poprzez władze gminy, pobudzając jednocześnie całą społeczność lokalną do bardziej aktywnej pracy na rzecz wsi. Ważnym czynnikiem decydującym o sukcesie, jest wszechstronna współpraca i partnerskie podejście wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację przewodniej idei. Zbiorcza ocena działań zawartych w Planie Odnowy Miejscowości, została przeprowadzona przy wykorzystaniu badań ankietowych. Wyznaczone narzędzie społecznej analizy zapotrzebowania stanowi gwarancje otrzymania miarodajnych wyników, które wyznaczają politykę rozwoju miejscowości Szeligi - Buczki na terenie Gminy Ełk w określonej perspektywie czasowej.

Plan Odnowy Miejscowości Szeligi - Buczki posłuży jako załącznik do projektów zgłaszanych w celu uzyskania pomocy finansowej w ramach Działania „Odnowa i Rozwój Wsi”, III Osi priorytetowej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (PROW). W ramach zaplanowanych celów i priorytetów rozwojowych, w okresie najbliższych siedmiu lat,

Plan Rozwoju Miejscowości Szeligi - Buczki zawiera cele, priorytety oraz poszczególne zadania, które są komplementarne i wpisują się w kierunki rozwoju Gminy Ełk opisane w następujących dokumentach strategicznych:

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Ełk przyjęty Uchwałą Rady Gminy Ełk Nr XX/169/2004/ z dnia 1 lipca 2004 oraz Nr XXVII/224/2007 z dnia 28 grudnia 2007 roku.

Plan Odnowy Miejscowości Szeligi - Buczki jest również zgodny z dokumentami o znaczeniu ponadlokalnym i regionalnym:

Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Ełckiego, przyjęta Uchwałą Nr XXIV/185/08/ Rady Powiatu Ełckiego z dnia 30 października 2008 roku

- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko- Mazurskiego do roku 2020, przyjęta Uchwałą XXXIV/474/05 Sejmiku Województwa Warmińsko -Mazurskiego z dnia 31 sierpnia 2005 r.

2. Szczegółowa analiza zasobów miejscowości

2.1. Historia i obiekty zabytkowe.

2.1.1. Historia

Zarys historyczny obszaru miejscowości

Miejscowość Szeligi – Buczki w latach 1945 – 1954 należała do Gminy Golubie (województwo białostockie). Gmina Golubie powstała po II wojnie światowej na terenie tzw. Ziem Odzyskanych . 1 lipca 1954 roku gmina była podzielona na 13 gromad: Chełchy, Czaple, Golubie, Golubka, Krokocie, Mikołajki, Płociczno, Romejki, Skomętno, Wielkie, Szczudły, Wysokie i Zabrowo (Szeligi – Buczki należały do gromady Chełchy). Gmina została zniesiona 29 września 1954 roku z reformą wprowadzającą gromady w miejsce gmin do 1973 roku.

Z opowieści starszych mieszkańców wsi Szeligi – Buczki wiadomo, iż przed II wojną światową tereny sołectwa zamieszkiwali obywatele niemieccy. Obecnie miejscowość Szeligi – Buczki należy do Gminy Ełk (województwo warmińsko – mazurskie).

2.1.2. Obiekty zabytkowe

W miejscowości Szeligi – Buczki znajduje się cmentarz ewangelicki, który został zarejestrowany w rejestrze zabytków nieruchomych województwa warmińsko –

mazurskiego pod nr A-3167 decyzją z dnia 27 czerwca 1991 roku nr WKZ 534/812/D/91. Cmentarz ewangelicki pochodzi z czasów pierwszej wojny światowej, znajdują się tam nagrobki poległych żołnierzy niemieckich z 1914 roku. Położony jest nad jeziorem Selmęt Wielki w odległości 500 m na południowy – zachód od zabudowań wsi Szeligi.

Rys. 2 Zabytkowy cmentarz ewangelicki w obrębie Szeligi – Buczki

W obrębie Szeligi – Buczki znajdują się również bunkry, które powstały po II wojnie światowej.

Rys. 3 Bunkier znajdujący się na terenie Szeligi – Buczki

Rys. 4 Bunkier znajdujący się na terenie Szeligi – Buczki

2.2. Położenie i wygląd wsi Szeligi - Buczki

Położenie

Wieś Szeligi - Buczki położona jest w gminie Ełk w powiecie ełckim (województwo warmińsko - mazurskie). Zamieszkuje ją ponad 84 osoby. Miejscowość usytuowana jest w południowo - wschodniej części jednostki terytorialnej (w odległości około 5 km od miejscowości Ełk, będącej siedzibą władz gminnych). Geograficznie wieś znajduje się na obszarze Równiny Warmińskiej.

Najbliższe ośrodki miejskie: Ełk (4,25 km), Giżycko (59 km), Mikołajki (71 km), Olsztyn (157 km).

Wygląd miejscowości

Lokalizacja miejscowości Szeligi - Buczki oparta jest na ciągu komunikacyjnym dróg wewnętrznych stanowiących układ pomocniczy.

Wieś Szeligi - Buczki jest dużą wsią letniskową. Można tu dotrzeć autobusami MZK.

Rys. 5 Komunikacja Szeligi - Buczki

W miejscowości Szeligi - Buczki znajduje się kilka barów, dwa dobrze prosperujące hotele: „Selment” oraz „Gryfia”.

Szeligi - Buczki słyną z posiadania pięknego Jeziora Selment Wielki, które po niemiecku nazywane jest *Grosser Sellment See, Schelmund, Schelment, Salmant, Selmętno*.

Rys. 6 Jezioro Selment Wielki

Kąpielisko Jeziora Selment Wielki w obrębie Szeligi - Buczki jest objęte corocznym nadzorem Inspekcji sanitarnej. W 2009 roku w sezonie letnim powyższa instytucja badała jakość wody. Badania wskazały, iż woda nadaje się do kąpieli i mieści się w I klasie czystości.

Rys. 7 Plaża w obrębie Szeligi - Buczki

Miejscowość Szeligi – Buczki znana jest z malowniczego krajobrazu i z częstych odwiedzin turystów.

Rys. 8 Studnia znajdująca się w miejscowości Szeligi – Buczki

Powyższa studnia cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców oraz turystów. Z jej źródła można napić się czystej i smacznej wody. Turyści często nabierają wodę w butelki i zabierają do swoich rodzinnych miast.

Rys. 9 Jezioro Selmęt Wielki

Rys. 10 Plaża w obrębie Szeligi – Buczki

W samym centrum wsi znajduje się duża plaża ciesząca się zainteresowaniem zwłaszcza w sezonie letnim. Mieszkańcy ościennych miasteczek często przyjeżdżają tu skorzystać nie tylko z uroków słońca, pięknego jeziora ale również pograć w piłkę siatkową czy też nożną. Niedaleko plaży znajdują się domki letniskowe.

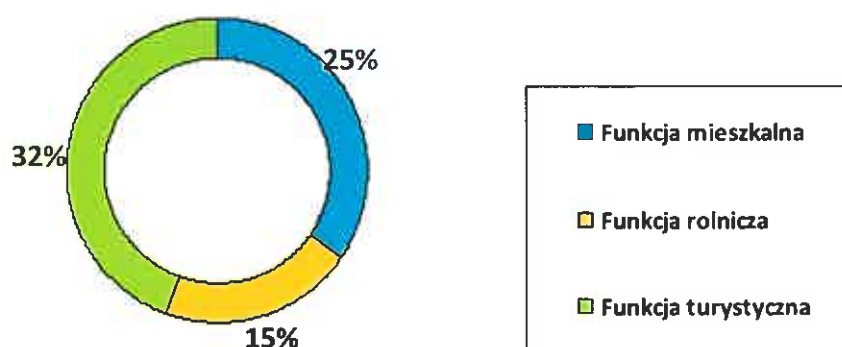
Rys. 11 Domki letniskowe położone niedaleko plaży Szeligi – Buczki

2.3. Funkcje, jakie pełni miejscowość

- mieszkalna,
- rolnicza,
- turystyczna (potencjalna).

O wyborze poszczególnych funkcji, jakie pełni miejscowość przesądza:

- **funkcja mieszkalna** - w skali gminy Ełk miejscowość Szeligi – Buczki dysponuje średnią powierzchnią zasobów mieszkaniowych. Poprawa rozwiązań infrastrukturalnych oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznej stanowi warunek poprawy jakości życia na obszarze miejscowości. Wzrost znaczenia funkcji mieszkalnej jest zależny od właściwego wykorzystania naturalnego potencjał rozwojowego wsi.
- **funkcja rolnicza** - na obszarze miejscowości funkcjonują 2 indywidualne gospodarstwa rolne. Według danych opisujących aktywność gospodarczą mieszkańców uprawa ziemi i produkcja zwierzęca stanowią podstawowe źródła dochodów. Z uwagi na korzystne warunki gospodarowania wieś posiada dobre warunki do rozwoju rolnictwa.
- **funkcja turystyczna** - na możliwość rozwoju funkcji turystycznej wskazuje: położenie miejscowości w obszarze Jeziora Selmęt Wielki. Dla mieszkańców rozwój funkcji turystycznej miejscowości oznaczać będzie możliwość uzyskania dodatkowego źródła dochodu, przyczyniając się tym samym do pobudzenia aktywności gospodarczej wsi. W tym celu konieczny będzie rozwój niezbędnej infrastruktury oraz zaplecza, bez którego nie możliwe jest sprostanie wymaganiom rynku stawianym przed branżą turystyczną.

Wykres. 1 Funkcje jakie pełni miejscowość Szeligi – Buczki w procentach.

2.4. Charakterystyka mieszkańców

2.4.1. Liczba ludności i gęstość zaludnienia

Pod względem wielkości zaludnienia Szeligi - Buczki stanowią średnią miejscowość na obszarze gminy Ełk. Według danych na dzień 01 stycznia 2010 r. liczba mieszkańców wsi wyniosła 84 osoby, co stanowiło 6,9 % populacji zamieszkującej obszar całej jednostki terytorialnej.

Dane dotyczące zmian wielkości populacji mieszkańców wskazują stałą tendencją rosnącą. Liczba mieszkańców wsi w latach 2003-2010, zwiększyła się o 1,8 %.

Wzrost liczby mieszkańców na obszarze miejscowości jest zjawiskiem odwrotnym w stosunku do procesu występującego na obszarze całej gminy Ełk i zależy od dwóch elementów. Przyrost naturalny na przestrzeni ostatnich lat pomimo tendencji malejącej, przyjmuje nadal wartości dodatnie, ponadto czynnik migracji, który na obszarach wiejskich województwa warmińsko-mazurskiego przyjmuje wartości ujemne, w przypadku miejscowości Szeligi - Buczki nie ma znaczenia wiodącego. Odpływ ludności ze wsi powodowany jest względami ekonomicznymi. W przypadku miejscowości Szeligi - Buczki ludność zaczyna się osiedlać na obrzeżach miasta Ełk (teren Gminy Ełk) ze względu na jej walory malownicze. Zaistniała sytuacja oddziałuje korzystnie na procesy demograficzne miejscowości. Gęstość zaludnienia wynosi 20 osób/ km² i jest zbliżona do średniej gęstości zaludnienia w gminie Ełk (22 osoby/ km²), niższa do średniej gęstości zaludnienia powiatu ełckiego (32 osoby /km²) oraz regionu Warmii i Mazur (59 osób /km²).

Tabela nr 1 Liczba mieszkańców w miejscowości Szeligi - Buczki w latach 2003 - 2010.

Rok	Liczba osób
2002	65
2003	66
2004	68
2005	71
2006	73
2007	76
2008	79
2009	82
2010	84

2.4.2. Struktura wiekowa i płciowa ludności

Strukturę wiekową społeczeństwa charakteryzują trzy grupy ekonomiczne:

1. wiek przedprodukcyjny - osoby w wieku 0-17 lat,
2. wiek produkcyjny - osoby w wieku 18-65 lat (mężczyźni 18-65 lat, kobiety 18-60 lat),
3. wiek poprodukcyjny - mężczyźni po 65 roku życia, kobiety po 60 roku życia.

W miejscowości Szeligi - Buczki największy udział w ogóle społeczeństwa stanowią osoby w wieku produkcyjnym 50,2 %. Jednocześnie ludność w wieku nieprodukcyjnym (przed i poprodukcyjnym) stanowi 43,8 % całej populacji. Należy zwrócić uwagę na relacje pomiędzy grupą nieprodukcyjną, a grupą produkcyjną. Stosunek ten wyraża wskaźnik obciążenia demograficznego, który dla Szelig - Buczek przyjmuje wartości niekorzystne.

2.4.3. Struktura zatrudnienia, bezrobocie i problemy społeczne

Z informacji na dzień 01.01.2010 (Powiatowy Urząd Pracy w Ełku) wynika, że w miejscowości Szeligi - Buczki zarejestrowanych było 10 osób bezrobotnych, w tym 3 kobiety. Jedynie 1 osoba spośród ogólnej liczby bezrobotnych posiadała prawo do zasiłku. Stopa bezrobocia zarejestrowanego, obliczanego na podstawie liczby bezrobotnych w stosunku do liczby ludności w wieku produkcyjnym, na obszarze miejscowości wynosi 2,1 %. Nieznana jest skala bezrobocia ukrytego (agrarnego) dość często występującego na terenach wiejskich.

Należy uznać, że w rzeczywistości faktyczna liczba osób bezrobotnych jest większa niż wynika z informacji PUP Ełk, jednak ogólna sytuacja na rynku pracy kształtuje się korzystnie. Potwierdzeniem tego są wyniki badania ankietowego przeprowadzonego na grupie 45 dorosłych mieszkańców Szelig - Buczki (24 % populacji miejscowości powyżej 18 roku życia), gdzie bezrobocie nie zostało zaliczone do obszarów problemowych o najwyższym znaczeniu. Na obszarze wsi występują niekorzystne zjawiska społeczne, które dotyczą w szczególności osób bezrobotnych o niskim wykształceniu i kwalifikacjach zawodowych. Wśród tych osób powszechna jest niska aktywność zawodowa przejawiająca się brakiem jakiegokolwiek motywacji do podniesienia kwalifikacji i podjęcia zatrudnienia. Problemy społeczne przekładają się na niską jakość życia nie są zjawiskiem powszechnym i dotyczą stosunkowo niewielkiej liczby rodzin.

Pomoc oferowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku występuje w następujących formach:

- ✓ pomoc finansowa w formie zasiłków stałych dla osób niepełnosprawnych,
- ✓ zasiłków okresowych dla osób i rodzin, gdzie występuje bezrobocie i długotrwała choroba,
- ✓ choroby,
- ✓ zasiłków celowych na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych,
- ✓ finansowanie dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych i gimnazjum,
- ✓ pomoc rzeczowa,
- ✓ usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania.

Na terenie miejscowości Szeligi - Buczki z pomocy finansowej i rzeczowej świadczonej przez GOPS korzystają stale 2 rodziny.

Należy podejmować bardziej zintensyfikowane działania ukierunkowane na aktywizację zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

2.4.4. Poziom organizacji mieszkańców i ich osiągnięcia

Ruchy przesiedleńcze zaistniałe po II wojnie światowej oraz późniejszy rozwój wsi sprawiły, że znaczny odsetek mieszkańców stanowi ludność napływowa. Wynikiem powyższego faktu jest rozmycie tradycyjnych form relacji sąsiedzkich. Ludność miejscowości Szeligi - Buczki podejmuje jednak chętnie inicjatywy stymulowane czynnikiem zewnętrznym, dlatego też niezwykle ważna jest rozbudowa infrastruktury skierowanej na poprawę relacji społecznych (plac zabaw, ogólnodostępne miejsce spotkań, boiska sportowe, kąpielisko z dużym pomostem). Mieszkańcy Szelig - Buczek aktywnie uczestniczą w życiu wsi. Wszystkie wątpliwości i problemy rozwiązywane są na zebraniach wiejskich oraz podczas spotkań organizowanych z członkami Rady Sołectkiej i władzami gminy.

Sołtysem miejscowości Szeligi - Buczki jest Pani Ewa Lewicka.

Miejscowość posiada jednoosobową reprezentację w Radzie Gminy Ełk:

- ❖ Sadłowski Krzysztof

Działalność organizacji pozarządowych

Na terenie wsi ma swoją siedzibę Stowarzyszenie „Przystań Szeligi – Buczki”, które czynnie stara się pozyskiwać fundusze na rozwój wsi. Zarząd Stowarzyszenia składa się z następujących osób:

- ❖ Ewa Lewicka – Prezes,
- ❖ Robert Artur Kuczyński – Wiceprezes,
- ❖ Anna Sawicka – Sekretarz,
- ❖ Alicja Plaga – Skarbnik.

Cele Stowarzyszenia „Przystań Szeligi – Buczki”:

- Działanie na rzecz rozwoju terenów wiejskich,
- Propagowanie sportu, aktywności ruchowej i kultury fizycznej,
- Ochrona i promocja zdrowia, promocja zdrowego trybu życia,
- Wspieranie idei turystyki i krajoznawstwa, promowanie aktywnych form wypoczynku,
- Upowszechnianie wiedzy na temat lokalnych atrakcji turystycznych, historii i kultury regionu oraz jego walorów naturalnych,
- Umacnianie tożsamości regionalnej, popularyzacja tradycji i spuścizny historycznej oraz kulturalnej regionu oraz promocja i wspieranie rozwoju regionu,
- Wymiana i upowszechnianie doświadczeń turystyki, podnoszenie własnych umiejętności członków Stowarzyszenia w dziedzinie turystyki aktywnej i sportowej,
- Animowanie współpracy organizacji pozarządowych z organami administracji rządowej i samorządowej oraz środowiskami biznesu,
- Propagowanie ekologii, ochrony zwierząt oraz dziedzictwa przyrodniczego,
- Podejmowanie działań na rzecz ochrony i promocji naturalnych walorów przyrodniczo – krajoznawczych i turystycznych regionu,
- Promowanie współdziałania z samorządem terytorialnym, sektorem gospodarczym, oraz społecznością lokalną, integrowanie organizacji pozarządowych,
- Pomoc w wymianie informacji, wiedzy i doświadczeń między organizacjami,
- Prezentowanie dorobku organizacji władzom samorządowym, sektorowi gospodarczemu oraz szerokiej publiczności,
- Wspieranie edukacji i oświaty.

Działalność sportowa na obszarze miejscowości

Działalność sportowa na terenie miejscowości Szeligi - Buczki realizowana jest wyłącznie w formie amatorskiej i ma zdecydowanie większe znaczenie dla rozwoju środowisk dziecięco młodzieżowych, niż dla osób dorosłych. Dzieci i młodzież chętnie

korzysta z boiska znajdującego się około 500 m od plaży. W Gminie Ełk funkcjonuje klub, zrzeszenie Ludowe Zespoły, który ma za cel statutowy szerzenie kultury fizycznej.

Rys. 12 Boisko znajdujące się w miejscowości Szeligi - Buczki

Na plaży w obrębie miejscowości Szeligi – Buczki szczególnie w sezonie letnim często organizowane są imprezy o charakterze sportowym, m.in. siatkówka oraz różnego rodzaju sporty wodne (kajakarstwo, jazda na wodzie bananem, pływanie itp.)

Poprawa jakości oraz rozbudowa infrastruktury sportowej wewnątrz miejscowości przyczyni się do promocji prosportowych nawyków wśród mieszkańców wsi. Możliwość czynnego uprawiania sportu, na poziomie amatorskim, wpłynie aktywizująco na lokalną społeczność przyczyniając się jednocześnie do poprawy stanu zdrowia mieszkańców.

Rys. 13 Sporty wodne (jazda na bananie)

Ocena możliwości prowadzenia działalności kulturalnej, rozrywkowej i rekreacyjnej

Na obszarze miejscowości brakuje podstawowej infrastruktury umożliwiającej organizowanie się lokalnej społeczności. Brak jest punktu Gminnego Ośrodka Kultury gdzie mogłyby się odbywać różnego rodzaju imprezy kulturalne i rozrywkowe. Główny Gminny

Ośrodek Kultury i Sportu znajduje się w Stradunach około 14 km od miejscowości Szeligi – Buczki. Podstawowym zadaniem Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu jest zaspokajanie i rozwijanie potrzeb w zakresie kultury, czytelnictwa i wiedzy o społeczeństwie poprzez promocje i upowszechnianie różnych dziedzin życia oraz prezentacje lokalnej spuścizny historycznej.

Działalność kulturalną, rozrywkową i rekreacyjną w miejscowości Szeligi – Buczki pełnią liczne imprezy zwłaszcza w sezonie letnim i wiosennym np. turniej piłkarzyków, siatkówka, zawody rodzinne, zawody wędkarskie, rajdy rowerowe itp.

2.5. Dostęp mieszkańców do usług z zakresu ochrony zdrowia

Usługi z zakresu opieki medycznej dla mieszkańców miejscowości Szeligi - Buczki świadczą lekarze z terenu miasta Ełk.

Lecznictwo stacjonarne zamknięte i część otwartego leczenia specjalistycznego realizowane jest przez Szpital Miejski w Ełku oraz 108 Szpital Wojskowy w Ełku.

2.6. Bezpieczeństwo publiczne

Za zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców miejscowości odpowiedzialny jest Posterunek Policji w Ełku, funkcjonujący w strukturach Komendy Powiatowej Policji w Ełku.

2.7. Oświata i wychowanie

W miejscowości Szeligi – Buczki nie znajduje się żadna placówka oświatowa. Dzieci z terenu gminy Ełk uczęszczają do szkół takich jak:

- ❖ Szkoła Podstawowa w Mrozach Wielkich,
- ❖ Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi Ełckiej,
- ❖ Szkoła Podstawowa w Rękusach,
- ❖ Zespół Szkół Samorządowych w Chełchach,
- ❖ Zespół Szkół Samorządowych w Woszczelach,
- ❖ Zespół Szkół Samorządowych w Stradunach,
- ❖ Gimnazjum w Nowej Wsi Ełckiej.

Po zakończeniu szkoły najczęściej wybór pada na technika profilowane, licea ogólnokształcące oraz szkoły zawodowe. Po zakończeniu edukacji na poziomie szkół średnich nieznaczny odsetek absolwentów kontynuuje naukę na uczelniach wyższych. Instrument towarzyszący wyrównywaniu szans edukacyjnych i podnoszeniu jakości

kształcenia na poziomie gminy powinien być wdrażany poprzez program pomocy stypendialnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych, którym trudna sytuacja materialna uniemożliwia rozwój edukacyjny. Dodatkowo pomocą stypendialną należy objąć uczniów szkół ponadgimnazjalnych w przypadku, których dalsza edukacja wiąże się z czasowym zamieszkaniem w bursach i internatach szkolnych, ulokowanych poza granicami gminy Ełk. Pomoc tego rodzaju będzie miała szczególnie istotne znaczenie w sytuacjach, gdy barierą w dostępie do szkolnictwa ponadgimnazjalnego jest brak środków finansowych na kontynuację nauki.

Na poziomie miejscowości należy wdrożyć mechanizmy promujące wiedzę, które przyczynia się do wsparcia procesu kształcenia na poziomie podstawowym i gimnazjalnym. Wsparciem powinni zostać objęci także dorośli mieszkańcy wsi, którzy z powodu dezaktualizacji posiadanych umiejętności, pozostają poza rynkiem pracy (szkolenia, kursy).

2.8. Stan otoczenia środowiska naturalnego

2.8.1. Warunki klimatyczne

Miejscowość Szeligi – Buczki tak jak i cała Polska, znajduje się w strefie klimatycznej umiarkowanej, która leży między strefą klimatu morskiego (Europa Zachodnia) i strefą klimatu kontynentalnego (Europa Wschodnia). Napływ różnorodnych mas powietrza (od podzwrotnikowego do arktycznego) powoduje, że teren ten odznacza się dużą zmiennością pogody oraz dużymi wahaniami przebiegu typów pogody w kolejnych latach i poszczególnych porach roku. Częstość napływu mas powietrza z kierunku zachodniego wynosi prawie 36%, podczas gdy ze wschodniego 29%. Przeważają tu wiatry z kierunku zachodniego i południowo-zachodniego. Średnia roczna częstość występowania ciszy i wiatru o prędkości poniżej 2 m/s wynosi od 20 do 30%, podczas gdy średnia ilość dni z wiatrem silnym o prędkości powyżej 10 m/s wynosi od 40 do 50 dni. Występuje duży udział wiatrów o prędkościach umiarkowanych. Analizowany teren należy do obszarów o dobrej ekspozycji wiatrowej.

Czas, w ciągu którego bezpośrednie promieniowanie słoneczne dociera do powierzchni ziemi wynosi powyżej 1600 h/rok. Rozkład uśłonecznienia w skali roku jest bardzo nierównomierny; w okresie grudzień - luty uśłonecznienie jest najniższe, podczas gdy w okresie czerwiec - sierpień najwyższe. Średnie całkowite promieniowanie słoneczne w roku wynosi około 9,75 MJ/ m² dobę (duża przydatność dla potrzeb energetyki słonecznej).

Średnia roczna suma opadów wynosi około 700 mm. Rozkład opadów na przestrzeni roku nie jest równomierny. Miesiącami o najwyższych średnich są czerwiec i sierpień, przy czym w lipcu średnia wynosi 85 mm. Najniższa ilość opadów przypada na miesiące: styczeń, luty, marzec i wynosi 35 mm.

2.8.2. Gleby

Po ustąpieniu zlodowacenia obszar gminy Ełk pokryty był świeżym materiałem akumulacyjnym lodowca i jego wód roztopowych. Na skutek zmian klimatycznych, ekspansji roślinności, wykształcenia się sieci wód powierzchniowych, a wreszcie działalności człowieka na przestrzeni ostatnich tysięcy lat, wytworzyła się wierzchnia warstwa utworów - gleba. Jej podłożem były polodowcowe gliny, piaski i żwiry zwałowe, ropy i mułki zastoiskowe, utwory piaszczysto-żwirowe i pyłowe. W okolicach miejscowości Szeligi - Buczki przeważają dość żyzne gleby brunatne właściwe. Gleby brunatne to gleby o dobrze wykształconym profilu orno próchnicznym, bogactwie składników pokarmowych, dobrej strukturalności. Uprawa mechaniczna na tego rodzaju gruncie nie sprawia trudności. Jedynie w okresach suszy na utworach bardziej zwięzłych, jak ropy i gliny ciężkie, jest utrudniona. Tereny przeznaczone pod uprawy, w okolicy wsi, posiadają wysokie wskaźniki rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

2.8.3. Wody powierzchniowe

W obrębie sołectwa Szeligi Buczki znajduje się piękne Jezioro Selment Wielki. Jego powierzchnia wynosi 1273 ha, długość 11,6 km, szerokość do 3,5 km, głębokość do 22 m. Na jeziorze znajdują się 2 wyspy, największa o powierzchni 3 ha. Brzegi jeziora są otoczone zabudowaniami okolicznych miejscowości, polami i łąkami z niewielkim udziałem lasu sosnowo-świerkowego. Najbliższe otoczenie to wąski pas olchy i wierzby. Miejscami szeroki pas trzciny. Dużo małych pomostów wędkarskich.

Przez zbiornik przepływa Lega, która wpływa w północnej części jeziora (w Sędkach), a uchodzi na południu, w Makosiejach. Na północy znajduje się również niewielki dopływ - Golubica, który niesie wody z jeziora Golubskiego. Na zachodzie, w okolicy Mrozów Wielkich dopływa niewielki ciek z jeziora Selment Mały. Istnieje jeszcze połączenie, niewielkim ciekami, z jeziorem Mrozy, w południowo-zachodniej części.

Rys. 14 Jezioro Selmęt Wielki

2.8.4. Charakterystyka flory i fauny

Charakterystyka flory

Na obszarze przyległym do miejscowości świat roślinny przybiera wyjątkowo bogato formę, co jest wynikiem zróżnicowania siedlisk. Charakterystyczne zespoły roślinne związane są z poszczególnymi skupiskami. Około 33% powierzchni sołectwa zajmują siedliska leśne. Na północ od obrębu Szeligi - Buczki zlokalizowany jest duży kompleks liściasty z domieszką drzew iglastych. Najczęściej spotykanym gatunkiem drzew jest dąb szypułkowy, lipa drobnolistna, buk zwyczajny, jesion wyniosły, kasztanowiec zwyczajny oraz brzoza brodawkowata. Domieszkę stanowią drzewa iglaste, głównie sosna zwyczajna oraz świerk pospolity.

Istotnym składnikiem przyrodniczym okolic Szeligi - Buczki jest roślinność synantropijna, związana z życiem i działalnością człowieka. W minionych wiekach, kiedy większość tych ziem porastały puszcze, rola roślinności synantropijnej była nieznaczna. Natomiast obecnie jest ona ogromna, a wraz z rozwojem cywilizacji będzie niewątpliwie wzrastać. Są to nie tylko duże arealty rolnicze, ale również obiekty o wysokiej randze przyrodniczej. Na obszarze wsi zlokalizowany jest zespół leśny o pow. 200 ha, reprezentowany przez liczne gatunki drzew.

Na obszarze Gminy Ełk w miejscowości Nowa Wieś Ełcka (około 11 km od obrębu Szeligi - Buczki) występują 3 pomniki przyrody i 1 rezerwat przyrody faunistyczny „Ostoja bobrów”. Większość z nich usytuowanych jest w zespole leśnym. Są to najczęściej pojedyncze twory przyrody żywej o szczególnej wartości naukowej, kulturowej, historyczno

- pamiątkowej i krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami wyróżniającymi, w szczególności sędziwe i okazałych rozmiarów drzewa.

Tabela 2 Pomniki przyrody oraz rezerwat przyrody na obszarze Gminy Ełk

Lp.	Gatunek /Nazwa/	Wymiary (m)		Lokalizacja
		Obwód w pierśnicy	Wysokość	
1.	dąb szypułkowy (quercus robur)	4,70	23	POHZ- Nowa Wieś Ełcka gospodarstwo Szarek (1962)
2.	lipa drobnolistna (tilia cordata)	1,65-3,30	22-24	POHZ- Nowa Wieś Ełcka gospodarstwo Szarek (1962)
3.	żywotnik olbrzymi (thuja plicata)	2,30	20 m	POHZ- Nowa Wieś Ełcka gospodarstwo Szarek (1962)
4.	Rezerwat przyrody „Ostoja bobrów Bartosze”	pow. 190 ha		POHZ- Nowa Wieś Ełcka teren Bartosze utworzony w 1964r.

Rys. 15 Wierzba znajdująca się w obrębie Szeligi - Buczki

Charakterystyka fauny

W okolicach miejscowości Szeligi - Buczki spotkać można kilka gatunków dużych ssaków, takich jak: jelen, dzik, sarna. Z mniejszych ssaków występuje wiewiórka, wydra, norka. Ponadto, licznie występują gatunki pospolitych ptaków.

2.9. Sfera gospodarcza

2.9.1. Rolnictwo i rolnicza przestrzeń produkcyjna

Obręb Szeligi - Buczki jest wsią, na obszarze której do podstawowych form gospodarowania zalicza się produkcje roślinna i zwierzęca. W obrębie miejscowości występuje wysoka bonitacja gleb, co określa ponadprzeciętną wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Grunty orne stanowią tu 40 % obszaru, na którym prowadzona jest działalność rolnicza. Pozostała część stanowią lasy (33 %), pastwiska (14 %), oraz łąki (13%). Profil gospodarki rolnej realizowanej na terenie wsi wykształcił się pod wpływem oddziaływania różnorodnych czynników: przyrodniczych, ekonomicznych i społecznych. Spośród elementów determinujących rodzaj produkcji należy wskazać unikalny charakter miejscowego krajobrazu, którego walory winny być chronione przed szkodami wynikającymi z prowadzenia nieodpowiedniej polityki rolnej.

Zagrożeniem dla stanu środowiska przyrodniczego stanowi nieodpowiednie składowanie nawozów organicznych. Chów zwierząt gospodarskich powinien się cechować umiarkowaną koncentracją. Należy promować produkcję rolną przyjazną dla środowiska, wykraczającą poza zwykłą dobrą praktykę. Uwzględniając zagrożenia jakie niesie ze sobą intensyfikacja rolnictwa oraz wartość przyrodnicza obszaru, należy włączyć jak największą liczbę producentów rolnych do programów rolno - środowiskowych.

Opłacalność produkcji zwierzęcej zależy od wydajności, poziomu plonów roślin pastewnych i organizacji powierzchni paszowej, a także od poziomu prowadzenia gospodarstwa. Ostatni czynnik stanowi istotny element z perspektywy przynależności Polski do Unii Europejskiej. Wiodącą pozycję na rynku zachowują gospodarstwa poddane modernizacji, a przez to oferujące produkty najwyższej jakości i prezentujące największą siłę ekonomiczną.

Kwalifikacje zawodowe osób odchodzących z rolnictwa mogą okazać się niewystarczające do skutecznego zaistnienia na rynku pracy. W celu zapobieżenia wzrostowi bezrobocia, należy jak najszybciej podjąć działania ukierunkowane na reorientację zawodową tych osób w kierunku branż, w przypadku których występuje wzrost zatrudnienia.

2.9.2. Przemysł, usługi, handel

W ewidencji gminnej widnieje osiem podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na obszarze miejscowości (sektor handlu). Najprężniej rozwijającymi się są dwa hotele położone blisko plaży: „Selment” oraz „Gryfia”. Hotele mają do zaoferowania turystom wiele atrakcji. W sezonie letnim zapełniona jest większa liczba pokoi.

Należy wspierać mechanizmy promujące przedsiębiorczość wśród mieszkańców.

Rys. 16 Atrakcje hotelu „Selment”

Rys. 17 Hotel Gryfia

2.9.3. Turystyka

Obręb Szeligi – Buczki położony jest w obszarze Jeziora Selmęt Wielki i stanowi doskonałe miejsce dla rozwoju turystyki i rekreacji. Do głównych walorów obszaru należą:

- mnogość obiektów nie objętych dotychczas ochroną prawną a cennych przyrodniczo;
- bogactwo świata roślin i zwierząt;
- zróżnicowanie morfologiczne i urozmaicone ukształtowanie terenu;
- małe zaludnienie terenu, sprzyjające wędrowkom na łonie natury;
- brak uciążliwych dla środowiska zakładów przemysłowych i innych obiektów zniekształcających naturalne krajobrazy,
- piękne obszary do zwiedzania

Bogate zasoby środowiska naturalnego i kulturowego miejscowości Szeligi - Buczki stanowią potencjalny obszar rozwoju turystyki wiejskiej. Obecnie na terenie miejscowości jest prowadzona działalność hotelarska ciesząca się dużym zainteresowaniem.

Korzyści czerpane z udostępnienia obiektów wypoczynku letniego stanowią dodatkowe, niekiedy znaczne źródło dochodów. Rozwój ruchu turystycznego, ze względu na swoje interdyscyplinarne oddziaływanie, skutkować będzie zwiększeniem popytu na artykuły i usługi oferowane na rynku lokalnym.

2.9.4. Rynek pracy

Sektor prywatny działający na obszarze miejscowości ma charakter stabilny (14 podmiotów zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej), nie jest więc w stanie zasymilować nadwyżki wolnej siły roboczej. Główną pozycję na lokalnym rynku pracy stanowią działalności gospodarcze zarabiające najwięcej w sezonie letnim. Praca w tym branżach oznacza się dużą sezonowością.

2.10. Infrastruktura techniczna

2.10.1. Zasoby i warunki mieszkaniowe

Na zasoby mieszkaniowe obrębu Szeligi - Buczki składają się budynki użytkowane indywidualnie w obejściach zagrodowych oraz obiekty wielorodzinne (ogółem budynków 69, w tym 55 mieszkalnych). Stan techniczny budynków jest przeciętny. Duża część wymaga modernizacji i remontów. Obiekty mieszkaniowe, ze względu na słabe właściwości termiczne powinny zostać ocieplone. Poważny problem stanowi poszycie dachów wykonanych z eternitu.

2.10.2. Sieć drogowa i dostępność komunikacyjna

Lokalizacja miejscowości Szeligi - Buczki oparta jest na ciągu komunikacyjnym dróg wewnętrznych stanowiących układ pomocniczy. Na drodze dominuje ruch pojazdów osobowych. W miejscowości przebiegają drogi żwirowe, piaskowe i asfaltowe, w których występują nieznaczne ubytki i wyboje.

Ponadto od miejscowości odchodzą drogi gminne łączące Szeligi - Buczki z pobliskimi wsiami.

W miejscowości Szeligi - Buczki wzdłuż drogi gminnej brak jest chodnika. Pilnym zadaniem dla zwiększenia funkcjonalności wsi jest wydzielenie ciągu komunikacji pieszej łączącego najważniejsze elementy miejscowości. Zakładana inwestycja przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa, podniesie atrakcyjność zamieszkania oraz zwiększy dostępność miejscowości dla odwiedzających.

2.10.3. Sieć kanalizacyjna i wodociągowa

Okres II połowy lat dziewięćdziesiątych wraz z dniem dzisiejszym odznaczył się rewolucyjnymi zmianami w gospodarce ściekowej miasta Ełk. Komunalne ścieki sanitarne transportowane są do oczyszczalni ścieków w Nowej Wsi Ełckiej niezawodnym systemem dwóch rurociągów tłocznych z odległości ok. 5km. Oczyszczalnia przygotowana jest do przyjęcia ścieków sanitarnych z terenu całej Gminy Ełk (w tym z miejscowości Szeligi – Buczki), na obszarze której rozpoczęto realizację programu budowy systemu grawitacyjno - tłoczego dla odprowadzenia ścieków z kilkudziesięciu miejscowości Gminy Ełk o niezaprzeczalnych walorach przyrodniczo turystycznych.

Gruntownie zmodernizowana w latach 1999-2005 oczyszczalnia ma uporządkowaną gospodarkę ściekową i wypełnia surową normę dostosowującą Polskie prawo do wymagań Unii Europejskiej. Przepustowość oczyszczalni zaprojektowana na docelowe 13.000 m³/dobę umożliwi sukcesywną rozbudowę sieci sanitarnej i przyjęcie nowych dostawców ścieków. Ciąg technologiczny oczyszczania ścieków polega na mechanicznej i biologicznej obróbce przy wykorzystaniu zdolności mikroorganizmów tworzących osad czynny do wbudowywania związków biogennych we własną strukturę komórkową.

Uciążliwość spowodowana przykrymi zapachami w dużym stopniu została wyeliminowana dzięki zastosowaniu nowoczesnej technologii opartej na fotokatalitycznej dezodoryzacji, jak również na biomasach organicznych.

Skomplikowana i zawsze uciążliwa dla eksploatatora gospodarka osadowa jest w Ełckiej oczyszczalni ścieków oparta na nowoczesnym układzie fermentacji metanowej, odwadnianiu prasą taśmową (Kleina) i termicznej higienizacji w napowietrzanych biokontenerach. Efektem końcowym jest zamiana osadu pościekowego na w pełni wartościowy nawóz, dziś stosowany w uprawach leśnych, w przyszłości wykorzystywany w rolnictwie.

Problem energochłonności procesów związanych z przeróbką osadów i oczyszczaniem ścieków został rozwiązany poprzez ujmowanie i spalanie biogazu w

agregatorach prądowórczych. Udział wytworzonej w ten sposób energii pokrywa do 60% całkowitego zapotrzebowania oczyszczalni.

Niezawodność funkcjonowania urządzeń osiągnięto poprzez wprowadzenie pełnego układu automatyki, sterowania i dozoru komputerowego. Podstawową ideą takiego systemu jest ciągła optymalizacja, współdziałanie poszczególnych procesów i podwyższanie ich sprawności. Wszystkie poczynania, zabiegi i wysoki standard zastosowanej technologii w Oczyszczalni ścieków miasta Ełku spowodowały, że dziś cała okolica wpisuje się jako element unikatowego przyrodniczo terenu zlewni rzeki Biebrzy i Narwi. Ścieki oczyszczane są w pierwszym stopniu oczyszczania w wyniku procesów mechaniczno-biologicznych na drodze naturalnej z możliwością wspomaganie chemicznego. Wysokosprawny układ technologiczny pozwala na uzyskanie w procesie biologicznym wysokiej redukcji związków biogennych: azotu i fosforu.

Rys. 18 Widok Oczyszczalni ścieków w Nowej Wsi Ełckiej.

Mechaniczne oczyszczanie odbywa się na kratkach schodkowych, w zblokowanych urządzeniach nazywanych sitopiaskownikami oraz w dwóch osadnikach wstępnych. Aby zminimalizować towarzyszące procesowi wydzielanie się przykrych zapachów, ciąg mechaniczny został zhermetyzowany. Wyciągane z niego powietrze poddano procesom dezodoryzacji na drodze biologicznej oraz fotokatalitycznej.

Drugi stopień oczyszczania opiera się na pięciostopniowym procesie biologicznym. Przebiega on w szeregu komór o różnych warunkach tlenowych. Proces ten polega na

usuwaniu rozpuszczonych związków organicznych za pomocą grupy wyspecjalizowanych mikroorganizmów, stanowiących osad czynny.

Wartości zanieczyszczeń w ściekach dopływających do oczyszczalni oraz w ściekach oczyszczonych, odprowadzanych do odbiornika, przedstawia poniższa tabela.

Tabela. 3 Wartości zanieczyszczeń w ściekach dopływających do oczyszczalni, w ściekach oczyszczonych

Parametr	BZT5	Azot ogólny	Azot amonowy	Fosfor ogólny	Zawiesina ogólna
Stężenie zanieczyszczeń w ściekach dopływających [mg/l]	697,7	91,15	57,64	16,4	585,7
Stężenie zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych [mg/l]	4,9	21,21	0,34	0,44	9,6
Wartość zanieczyszczeń dopuszczalna w pozwoleniu	15,0	30,0	6,0	1,5	50,0
Redukcja zanieczyszczeń w [%]	99,3	74,7	99,9	97,0	97,8

Sukcesywnie realizowany jest program wodociągowania Gminy Ełk w celu wyeliminowania indywidualnych i lokalnych ujęć, które nie są w stanie zapewnić dostawy wody o parametrach zgodnych z Polską i Unijną Normą.

Ostatnie lata funkcjonowania stacji uzdatniania wody to okres wdrażania pełnej automatyki opartej na sterowaniu komputerowym i utrzymywaniu wysokiej jakości produktu dostarczanego do odbiorcy. W listopadzie 1998 r. uruchomiono nowoczesne urządzenie służące do dezynfekcji wody transportowanej do miasta oraz wsi Gminy Ełk. Lampa naświetlająca wodę promieniami ultrafioletowymi likwiduje w 100% wszystkie rodzaje mikroorganizmów. Proces uzdatniania wody oparty w całości na procesach fizycznych i biologicznych powoduje, że woda podawana do sieci wodociągowej spełnia wymogi jakościowe stawiane dla wód butelkowych mineralnych, mineralnych mieszanych, naturalnych wód źródłanych i wód stołowych.

2.10.4. Gospodarka odpadami

Wysypisko odpadów, z którego korzystają mieszkańcy miejscowości Szeligi – Buczki znajdowało się do tej pory w Siedliskach k/ Ełku, jednakże po upływie terminu eksploatacji w 2010 r. wysypisko zamknięto. Obecnie śmieci są wywożone do Kętrzyna, Ruskiej Wsi, Sokółki.

Gmina Ełk przystąpiła do Związku Międzygminnego z siedziba w Ełku, który ma za zadanie doprowadzić do powstania wspólnego dla zrzeszonych gmin wysypiska odpadów, spełniającego wymagania ochrony środowiska.

2.10.5. Gazownictwo i ciepłownictwo

Na obszarze miejscowości gaz do odbiorców dostarczany jest jedynie w butlach. Mieszkańcy obrębu Szeligi - Buczki zaopatrują się w ciepło z indywidualnych źródeł opalanych węglem i drewnem.

2.10.6. Elektroenergetyka i łączność

Obręb Szeligi - Buczki jest sukcesywnie elektryfikowany, a dostępna infrastruktura elektroenergetyczna zaspokaja potrzeby mieszkańców w 65 %, gdyż istnieje potrzeba doprowadzenia części oświetlenia ulicznego do miejscowości Szeligi – Buczki.

Sieć teleinformatyczna na obszarze miejscowości zapewnia swobodny dostęp do usług telefonicznych i nielicznie do sieci internetowej dla odbiorców. Jednakże osoby mniej zamożne dostęp do Internetu mają ograniczony. We wsi nie funkcjonuje placówka edukacyjna, w której dzieci i młodzież mogłaby korzystać z Internetu w ramach zajęć pozaszkolnych. Ponieważ dostęp do wiedzy i informacji dostarczanych za pośrednictwem Internetu jest ważnym czynnikiem rozwoju społeczeństwa informacyjnego (zarówno dzieci, młodzieży jak i dorosłych), należy podjąć działania umożliwiające powszechny i bezpłatny dostęp do Internetu dla wszystkich zainteresowanych.

Tabela. 4 Zestawienie tabelaryczne zasobów miejscowości Szeligi - Buczki

Rodzaj zasobu	BRAK	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
1. Walory krajobrazu				X
2. Walory przyrodnicze				X
3. Walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)		X		
4. Walory szaty roślinnej (np. runo leśne)			X	
5. Cenne przyrodniczo obszary lub obiekty				X
6. Świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	X			
7. Osobliwości przyrodnicze				X
8. Wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)				X
9. Podłoże, warunki hydrogeologiczne.			X	
10. Gleby, kopaliny				X
Środowisko kulturowe				
1. Walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe			X	
2. Walory zagospodarowania przestrzennego		X		
3. Zabytki		X		
4. Zespoły artystyczne	X			
Dziedzictwo religijne i historyczne				
1. Miejsce, osoby, i przedmioty kultu		X		
2. Święta, odpusty i pielgrzymki		X		
3. Tradycja, obrzędy, gwara	X			
4. Legendy, podania i fakty historyczne		X		
5. Ważne postacie historyczne		X		
6. Specyficzne nazwy			X	
Obiekty i tereny				
1. Działki pod zabudowę mieszkalną		X		
2. Działki pod domy letniskowe		X		
3. Działki pod zakłady usługowe i przemysłowe			X	
4. Pustostany mieszkaniowe, magazynowe i przemysłowe	X			
5. Tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)	X			
6. Place i miejsca publicznych spotkań			X	

7. Miejsca sportu i rekreacji				X
Gospodarka , rolnictwo				
1. Specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)		X		
2. Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	X			
3. Możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Sąsiedzi i przyjezdni				
1. Korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)		X		
2. Ruch tranzytowy	X			
3. Przyjezdni stali i sezonowi			X	
Potencjał instytucjonalny				
1. Placówki opieki społecznej	X			
2. Placówki oświatowe	X			
3. Dom Kultury (świetlica)	X			
4. Poczta	X			
5. Bank	X			
Ludzie, organizacje, zrzeszenia				
1. OSP	X			
2. Zespoły Ludowe, Goło Gospodyń Wiejskich	X			
3. Stowarzyszenia			X	
4. Kluby sportowe	X			

Tabela. 5 Ocena mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń (Analiza SWOT)

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>1) Walory krajobrazowo-przyrodnicze na terenie, występowanie terenów cennych pod względem przyrodniczym.</p> <p>2) Bogactwo dziedzictwa kulturowego jako potencjał do rozwoju usług związanych z tradycją, historią na rzecz rozwoju tożsamości lokalnej i wykorzystania pod rozwój turystyki.</p> <p>3) Atrakcyjne tereny rekreacyjno wypoczynkowe i atrakcje turystyczne.</p> <p>4) Liczne szlaki, ścieżki piesze.</p> <p>5) Występowanie dużych i zwartych obszarów leśnych.</p> <p>6) Bliskość aglomeracji Białegostoku oraz Olsztyna.</p> <p>7) Atrakcyjność inwestycyjna; - tereny pod</p>	<p>1) Bezrobocie w obrębie Szeligi - Buczki na stosunkowo wysokim poziomie – problemy rynku pracy z wykorzystaniem potencjału społecznego spowodowane m.in. specyfiką kwalifikacji i mentalności zawodowych pokolenia pracowników wygenerowanych przez zrestrukturyzowane w latach 90-tych przedsiębiorstwa państwowe branży samochodowej, przetwórstwa tworzyw, drzewnej, zakłady transportowe.</p> <p>2) Niezadawalająca ilość nowo powstających małych i średnich przedsiębiorstw oraz proponowane warunki pracy (niska jakość ofert pracy, roszczeniowe oczekiwania poszukujących pracy) – niski wskaźnik</p>

<p>zabudowę zakładów przemysłowych, sieci usługowych.</p> <p>8) Atrakcyjność obszaru pod zabudowę mieszkalną – potencjał do rozwoju budownictwa indywidualnego związanego z osiedlaniem stałym i sezonowym z okolicznych aglomeracji.</p> <p>9) Duży potencjał społecznej aktywności – organizacje społeczne .</p> <p>10) Rozbudzona aktywność społeczna, świadomość mechanizmów oddolnych inicjatyw i ich skuteczności dzięki dobrych praktyk i zachęty do skutecznego aktywizowania ludności na rzecz rozwoju .</p> <p>11) Potencjał społeczny (wykształcenie i mobilność zawodowa) młodych ludzi w obrębie Szeligi – Buczki.</p> <p>12) Nastawienie na różnicowanie działalności gospodarcze, pozarolnicze na obszarze wsi i wykorzystanie terenów dotychczas nie zaktywizowanych turystycznie.</p>	<p>przedsiębiorczości.</p> <p>3) Niewystarczająca baza i infrastruktura turystyczno- rekreacyjna- mała gama produktów turystycznych umożliwiających w pełni wykorzystanie walorów naturalnych, kulturowych, gospodarczych i społecznych.</p> <p>4) Niewystarczający rozwój agroturystyki.</p> <p>5) Niski poziom infrastruktury drogowej.</p> <p>6) Słaba promocja walorów Gminy Ełk.</p> <p>7) Niedostateczne oznakowanie atrakcji turystycznych.</p>
<p>SZANSE</p>	<p>ZAGROŻENIA</p>
<p>1) Środki unijne na rozwój obszarów wiejskich oraz wszelkie dodatkowe źródła dofinansowania pomysłów dotyczących poprawy jakości życia na obszarach wiejskich.</p> <p>2) Świadomość i potrzeba edukacji; jakość kształcenia młodzieży i dorosłych na terenie Gminy Ełk - dostępność szkół, odpowiednie kierunki kształcenia; możliwość szkolenia dofinansowanego ze środków unijnych.</p> <p>3) Rozwój turystyki i agroturystyki w regionie.</p> <p>4) Rosnące zapotrzebowanie za zdrową, ekologiczną żywność.</p> <p>5) Podwyższenie standardów życia – więcej bogatych turystów i inwestorów.</p> <p>6) Popyt na ustronne, ekologiczne tereny do zamieszkania stałego i sezonowego.</p> <p>7) Sprzyjanie i współpraca z lokalnymi samorządami.</p> <p>8) Informatyzacja społeczeństwa – zwiększony dostęp do internetu (obszary wykluczone cyfrowo)</p>	<p>1) Ucieczka młodych i wykształconych ludzi poza obszary wiejskie i zagranicę.</p> <p>2) Zbytni fiskalizm, biurokracja, skomplikowane przepisy prawne i procedury pozyskiwania środków.</p> <p>3) Niewystarczająca infrastruktura drogowa w regionie.</p> <p>4) Niska atrakcyjność miejsc pracy w obrębie Szeligi - Buczki</p>

Tabela. 6 Wizja rozwoju wsi Szeligi – Buczki.

Co ma ją wyróżniać?	Estetyka, aktywni mieszkańcy nie mający problemów ze znalezieniem swojego miejsca na rynku pracy, dobrze wyposażone obiekty służące działalności: sportowej, kulturalnej i rekreacyjnej.
Jakie ma pełnić funkcje?	Mieszkalna, rolnicza, turystyczna.
Kim mają być mieszkańcy?	Aktywni, przedsiębiorczy, dbający o zachowanie estetyki miejscowości, identyfikujący się z miejscowością.
Co ma dać utrzymanie?	Mikroprzedsiębiorstwa (sektor handlu, usług i branża rolno - spożywcza), zrównoważone rolnictwo, turystyka.
W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	Sołtys, Rada Sołecka, stowarzyszenia, grupy młodzieżowe.
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	Dyskusje, rozmowy, pomoc sąsiedzka, rozwiązywanie problemów na zebraniach wiejskich, współpraca z Urzędem Gminy.
Jak ma wyglądać nasza wieś?	Czysta, estetyczna, bogata, dostępna, bezpieczna, wyróżniająca się dostępną infrastrukturą rekreacyjno-sportową i wysoką atrakcyjnością zamieszkania.
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	Związane z historią i kulturą lokalną.
Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?	Czyste, estetyczne, dostępne, bezpieczne.
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Nienaruszony, atrakcyjny.
Jakie ma być rolnictwo?	Nowoczesne, nieuciążliwe dla środowiska.
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Dostosowane do potrzeb mieszkańców, bezpieczne.
Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	Aktywny udział w życiu kulturalno - sportowym, bezpłatne zajęcia pozalekcyjne, korzystanie ze świetlicy oraz infrastruktury sportowej, powszechny dostęp do Internetu;

Tabela. 7 Zestawienie priorytetów, celów i zadań

Priorytet I. Modernizacja i rozwój lokalnej infrastruktury społecznej, kulturalnej i sportowo – rekreacyjnej
<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Zaspokojenie potrzeb społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych mieszkańców.➤ Sprzyjanie kultywowaniu dawnych zwyczajów i tradycji.➤ Integracja społeczności wiejskiej.➤ Wzrost poziomu sprawności fizycznej mieszkańców.➤ Podniesienie standardu życia mieszkańców wsi, poprawa atrakcyjności zamieszkania.➤ Nieskrepowany dostęp do wiedzy i informacji dla wszystkich mieszkańców.➤ Poprawa estetyki i wyglądu wsi. <p>Zadania:</p> <ol style="list-style-type: none">1.1. Wygospodarowanie punktu Centrum Kultury i Sportu w miejscowości Szeligi – Buczki.1.2. Budowa placu zabaw.1.3. Budowa kompleksu sportowo –rekreacyjnego.1.4. Budowa zadaszonego miejsca spotkań.
Priorytet II. Rozwój i rozbudowa infrastruktury technicznej
<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Poprawa standardu życia.➤ Wzrost dostępu do obiektów użyteczności publicznej.➤ Wzrost znaczenia funkcji mieszkalnej.➤ Zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu pieszym, również w odniesieniu do dzieci i młodzieży. <p>Zadania:</p> <ol style="list-style-type: none">2.1. Budowa chodnika.2.2. Punktowe uzupełnienie oświetlenia ulicznego.2.3. Budowa wiaty przystankowej.2.4. Poprawa stanu dróg.2.5 Budowa parkingu przy plaży2.6 Budowa pętli autobusowej
Priorytet III. Wzrost przedsiębiorczości oraz wyrównywanie szans na rynku pracy
<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Zwiększenie dochodów mieszkańców.➤ Zwiększenie absorpcji wykorzystania funduszy Unii Europejskiej przez mieszkańców wsi.➤ Aktywizacja postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców.➤ Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. <p>Zadania:</p> <ol style="list-style-type: none">3.1. Szkolenia z zakresu:<ul style="list-style-type: none">- Zakładania, prowadzenia i finansowania działalności gospodarczej na obszarach wiejskich.- Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.
Priorytet IV. Rolnictwo

Cele:

- Poprawa kultury produkcji rolnej i rozwój rolnictwa ekologicznego.
- Zwiększenie potencjału sektora rolnego.
- Ochrona środowiska naturalnego.
- Dywersyfikacja źródeł dochodów gospodarstw.

Zadania:

- 4.1. Szkolenia zawodowe dla osób pracujących w rolnictwie.
- 4.2. Modernizacja gospodarstw rolnych.
- 4.3. Działalność w ramach grup producentów rolnych.
- 4.4. Płatności rolno środowiskowe.
- 4.5. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej i reorientacja zawodowa.

Priorytet V. Rozwój turystyki

Cele:

- Wzmocnienie miejsca i roli turystyki w miejscowości
- Poprawa atrakcyjności wizerunku obszaru.
- Wzmocnienie nasycenia obszaru w nowoczesną infrastrukturę turystyczną

Zadania:

- 5.1. Budowa pomostu.
- 5.2. Tworzenie i oznakowanie ścieżek rowerowych

Priorytet VI. Rewaloryzacja zabytków

Cele:

- Ochrona klimatu i krajobrazu kulturowego wsi.
- Zabezpieczenie zabytkowych cmentarzy przed zniszczeniem.
- Nadanie zabytkowym cmentarzom właściwej rangi społecznej i edukacyjnej wynikającej z ich dziedzictwa kulturowego i historycznego.

Zadania:

- 6.1. Rewitalizacja cmentarza zabytkowego.

1) Społeczna analiza zapotrzebowania

Prace związane z przygotowaniem Planu Odnowy Miejscowości zostały oparte o konsultacje społeczne mające na celu poznanie opinii mieszkańców na temat najważniejszych problemów społecznych oraz kierunków odnowy i dalszego rozwoju obrębu Szeligi – Buczki. Podczas badania ankietowego na próbie N=83 % mieszkańców zapytano o potrzebę realizacji działań związanych z Odnową Wsi oraz czy działania wypracowane przez mieszkańców, podczas pierwszego zebrania wiejskiego w dniu 25 marca 2010 roku, zostały właściwie wskazane. Następnie mieszkańcy poproszeni zostali o wyznaczenie obszarów problemowych występujących w miejscowości oraz określenie

dotkliwości poszczególnych zjawisk (w skali od 1 do 10, gdzie „10” oznacza najbardziej, podczas gdy „1” najmniej dotkliwy problem). Ostatniego elementem badania była ocena priorytetów inwestycyjnych mieszkańców w oparciu o propozycje zgłoszone podczas zebrania wiejskiego.

1.1 Na pytanie „Czy w obrębie Szeligi - Buczki należy realizować działania związane z Odnową Wsi?”:

- ✓ tak, odpowiedziało 100% ankietowanych;
- ✓ nie, odpowiedziało 0% ankietowanych;
- ✓ trudno powiedzieć odpowiedziało 0% ankietowanych.

1.2 Na pytanie „Czy uważa Pan (i), że działania zawarte w Planie Odnowy Miejscowości Szeligi - Buczki zostały właściwie wskazane”?:

- ✓ zdecydowanie tak, odpowiedziało 79 % ankietowanych;
- ✓ raczej tak, odpowiedziało 19 % ankietowanych;
- ✓ raczej nie, odpowiedziało 0% ankietowanych;
- ✓ zdecydowanie nie, odpowiedziało 0% ankietowanych;
- ✓ trudno powiedzieć, odpowiedziało 2 % ankietowanych.

1.3 Na pytanie „Czy wykonanie działań zawartych w Planie Odnowy Miejscowości Szeligi - Buczki przyniosą same pozytywy”?:

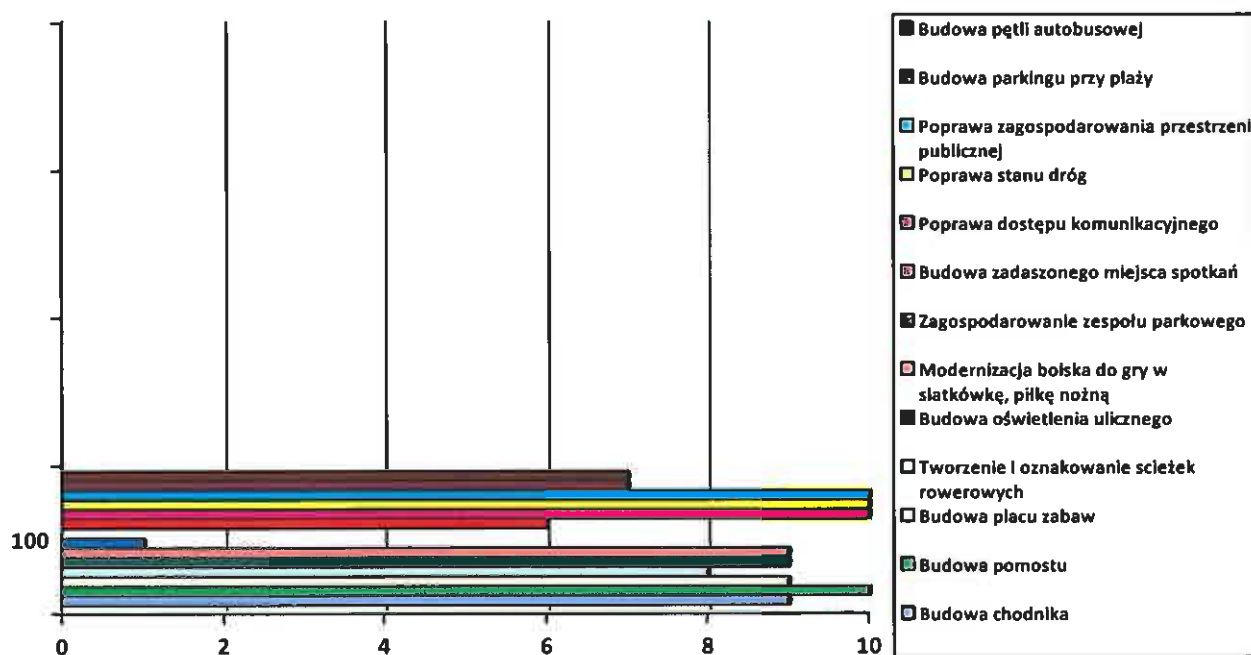
- ✓ zdecydowanie tak, odpowiedziało 89 % ankietowanych;
- ✓ raczej tak, odpowiedziało 11 % ankietowanych;
- ✓ raczej nie, odpowiedziało 0% ankietowanych;
- ✓ zdecydowanie nie, odpowiedziało 0% ankietowanych;
- ✓ trudno powiedzieć, odpowiedziało 0 % ankietowanych.

Mieszkańców poproszono o wskazanie obszarów problemowych występujących w miejscowości wraz z podaniem stopnia dotkliwości poszczególnych zjawisk (w skali od 1 do 10, gdzie 10 oznacza najbardziej, podczas gdy 1 najmniej dotkliwy problem). Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że zdecydowanie największym problemem mieszkańców jest "niewystarczająca dostępność komunikacyjna, zły stan dróg, brak parkingu przy plaży", a także "niewłaściwie zagospodarowanej przestrzeni publicznej". Do najmniej dotkliwych problemów mieszkańcy zaliczyli "patologie społeczne".

Mieszkańcy w skali od 1 do 10 ocenili istotność planowanych inwestycji dla poprawy jakości zamieszkania. Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że największe działania należy skierować na:

- budowę chodnika przy drodze gminnej,
- budowę pomostu na plaży w obrębie Szeligi – Buczki,
- budowę placu zabaw,
- tworzenie ścieżek rowerowych i ich oznakowanie,
- budowa oświetlenia ulicznego,
- modernizacja boiska do gry w siatkówkę, w piłkę nożną,
- budowa parkingu przy plaży w miejscowości Szeligi – Buczki,
- budowa pętli dla autobusów

Wykres. 2 Ocena mieszkańców dotycząca działań związanych z poprawą i rozwojem wsi.

Najmniejszym poparciem cieszyły się działania związane z zagospodarowaniem zespołu parkowego. Zadawalającą akceptację społeczną uzyskało działanie: budowa zadaszonego miejsca spotkań

Wszystkie działania zawarte w Planie Odnowy Miejscowości Szeligi – Buczki zostały wskazane przez mieszkańców wsi i stanowią wyraz ich potrzeb. Informacje otrzymane na drodze społecznej analizy zapotrzebowania zostały zestawione z możliwościami inwestycyjnymi gminy (środki finansowe, wymogi prawa, dostępne obiekty i grunty itp.) w celu sporządzenia harmonogramu wdrażania wydzielonych zadań.

Tabela. 8 Harmonogram wdrażania planu wraz z kosztorysem (tys. zł)

Lp.	Rodzaj działania	Przewidywany koszt i termin realizacji									
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017		
PRIORYTET I Modernizacja i rozwój lokalnej infrastruktury sportowej, kulturalnej i sportowo – rekreacyjnej											
1.	Wygospodarowanie punktu Centrum Kultury i Sportu	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-
2.	Budowa placu zabaw.	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego (modernizacja pola do siatkówki i do piłki nożnej)	-	-	-	35	-	-	-	-	-	-
4.	Budowa zadaszzonego miejsca spotkań.	-	-	20	-	-	-	-	-	-	-
PRIORYTET II Rozwój i rozbudowa infrastruktury technicznej											
1.	Budowa chodnika przy drodze gminnej	-	25	25	-	-	-	-	-	-	-
2.	Punktowe uzupełnienie oświetlenia ulicznego.	-	-	20	10	10	10	10	10	10	10
3.	Budowa parkingu przy plaży	-	43	-	-	-	-	-	10	-	-
4.	Budowa pętli autobusowej	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-
PRIORYTET III Wzrost przedsiębiorczości oraz wyrównywanie szans na rynku pracy											
1.	Szkolenia z zakresu zakładania, prowadzenia i finansowania działalności gospodarczej na obszarach	30	30	30	30	30	30	30	30	30	-
2.	Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.	20	20	20	20	20	20	20	20	20	-
PRIORYTET IV Rolnictwo											
1.	Szkolenia zawodowe dla osób pracujących w rolnictwie.	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Modernizacja gospodarstw rolnych.	-	-	5	-	-	-	-	5	-	-
3.	Powstawanie grup producentów rolnych.	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-
4.	Płatności rolno środowiskowe.	-	-	8	-	-	8	-	-	8	-
5.	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej i reorientacja zawodowa.	-	-	-	15	-	-	-	-	15	-
PRIORYTET V Rozwój turystyki											
1.	Budowa pomostu	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Tworzenie i oznakowanie ścieżek rowerowych	10	10	-	20	-	-	-	30	-	20
PRIORYTET VI Rewaloryzacja zabytków											
1.	Renowacja starego cmentarza	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-

2. Sposób monitorowania, oceny i komunikacji społecznej

Monitoring stopnia wykonania zadań przewidzianych w Planie Odnowy Miejscowości będzie realizowany przez Radę Sołecka wsi, Sołtysa oraz Wójta i Radę Gminy w Ełku poprzez:

- analizę budżetu Gminy i stopnia wykonania poszczególnych zadań,
- sprawozdania z wykonania budżetu,
- dokumentację z odbioru robót inwestycyjnych.

Informacje o podejmowanych działaniach będą publikowane za pośrednictwem:

- tablicy informacyjnej w miejscowości Szeligi – Buczki.
- lokalne media.

Komunikacja i wymiana opinii nt. postępów realizacji zadań oraz planowanych przedsięwzięć będzie się odbywała podczas spotkań wiejskich. Każdy pełnoletni mieszkaniec obrębu Szeligi – Buczki będzie uprawniony do monitorowania zakresu oraz stopnia wdrażania planu. Kontakt pomiędzy wsią a Gminą będzie zachowany poprzez Sołtysa oraz aktywnych mieszkańców miejscowości

Plan Odnowy Miejscowości Szeligi - Buczki powstał przy współudziale mieszkańców miejscowości, Rady Sołeckiej oraz władz gminy.

Wypracowane priorytety i zadania są wynikiem konsultacji społecznych i stanowią dobro wspólne, którego realizacja leży w interesie Stron.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Miroslaw Swiderski